

SA IMENOM (U IME) ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

KNJIGA (izvjesnih) VARKI

(tj. prevara, podvala, lukavstava, prepredenosti, izmišljotina, izvrđavanja, dovrtljivosti, izlaza iz neprilika pomoću iznalaženja rupa u propisima i zakonima šeriatskim i sli.)

GLAVA

o ostavljanju (tih) varki i zaista za svakoga čovjeka je (tj. pripada mu ono) što je namjeravao u (svojim) zakletvama i (drugome) osim njih (osim zakletvi).

PRIČAO NAM JE Ebu Numan, pričao nam je Hammad, sin Zejda, od Jahja-a, sina Seida, od Muhameda, sina Ibrahima, od Alkameta, sina Vakkasa, rekao je: Čuo sam Umera, sina Hataba, bio zadovoljan Allah od njega, (da) predikuje, rekao je: Čuo sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"O ljudi! Samo su (svi) poslovi (Poslovi svi su samo jedino vrijedni) sa (izvjesnom, tj. iskrenom) namjerom (tj. Poslovi su samo sa namjerom), i samo za čovjeka je (tj. i čovjeku pripada samo ono) što je namjeravao. Pa ko (je takav da) je bila njegova selidba (iz Meke u Medinu) ka Allahu i Njegovom poslaniku, pa njegova selidba je ka Allahu i Njegovom poslaniku. A ko se je iselio ka (nekoj koristi od te) ovozemnosti (da) pogodi (iskoristi) nju, ili ženi (nekoj da) vjenča sebi nju, pa njegova selidba je ka (onome) što se je iselio k njemu (pa njegova selidba je zbog onoga zbog čega se je iselio)."

GLAVA

o (toj) molitvi (namazu).

PRIČAO MI JE Ishak, sin Nasra, pričao nam je Abdurezak od Mamera, od Hemmama, od Ebu Hurejreta, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Neće primiti Allah molitvu (namaz) jednoga (od) vas kada je proizveo (kad mu se nešto desi, dogodi nešto što mu je pokvarilo, što mu pokvari čišćenje za molitvu - abdest) do (da) se očisti (dok se ponovno ne očisti za molitvu - dok se ne abdesti i slično)."

GLAVA

o (toj obaveznoj godišnjoj milostinji) zekatu i da se neće rastavljati između sakupljenoga (sastavljenoga, što je zajedno), i neće se sakupljati (sastavljati) između rastavljenoga (raznoga) plašenjem (od te) milostinje (tj. iz straha od te obavezne milostinje - zekata).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Abdullaha, Ensarija, pričao nam je moj otac, pričao nam je Sumamete, sin Abdullaha sina Enesa, da je Enes pričao njemu da je Ebu Bekr pisao njemu zakon (odredbu te) milostinje koju je uzakonio (odredio) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (i između ostaloga naveo je i ovo):

"I neće se skupljati između rastavljenoga, i neće se rastavljati između skupljenoga (sastavljenoga) bojaznošću (tj. iz straha od te) milostinje."

(Već je objašnjavano šta ovo znači kada je bilo govora o zekatu.)

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Ismail, sin Džafera, od Ebu Suhejla, od njegovoga oca, od Talhata, sina Ubejdulaha, da je (jedan) Beduin došao k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, raščupane (kose, tj. nepočešljane svoje) glave pa je rekao:

"O poslaniče Allaha! Izvijesti me, šta je to uzakonio (odredio) Allah na mene od (te) molitve?" Pa je rekao: "Pet (tih) molitava (molitvi, namaza), osim da dobrovoljno klanjaš (jednu) stvar (tj. nešto više još)." Pa je rekao: "Izvijesti me o (onome) što je uzakonio Allah na mene od (toga) posta." Rekao je: "Mjesec ramazan, osim da dobrovoljno činiš (tj. da postiš jednu) stvar (tj. nešto više)." Rekao je: "Izvijesti me za (ono) što je uzakonio Allah na mene od (toga) zekata." Rekao je: Pa je izvijestio njega poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zakone (propise vjere) Islama. Rekao je: "Tako mi (Onoga) koji je počastio tebe neću dobrovoljno činiti (preko zakona, više od zakona, odredbe ni jednu) stvar (ništa), a niti ću okrnjiti (umanjiti) od (onoga) što je uzakonio Allah na mene (neću ni okrnjiti ni jednu) stvar (ništa)." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Spasio se je ako je bio istinit (ako je istinu rekao)." Ili: "Unišao je (tj. Unići će u) raj ako je bio istinit (ako je istinu rekao)." A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: U (tj. Za) stotinu i dvadeset deva (zekat) je dvije deve trogodišnje (tj. u ime zekata treba dati dvije trogodišnje deve). Pa ako je uništio njih hotimično (namjerno), ili je poklonio njih ili je prevario u njima (tj. ili je tražio varku i izlaz zbog tih deva) bježanjem (zbog bježanja) od (toga) zekata, - pa nema (nikakve) stvari (ništa) na njega.

PRIČAO NAM JE Ishak, pričao nam je Abdurezak, pričao nam je Mamer od Hemmama, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: Rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Biva (tj. Biće) blagajna jednoga (od) vas (na) sudnjem danu (jedna) zmija ćelava (poskok), bježeće od nje (od blagajne) njezin vlasnik (doslovno: njezin drug), pa (će ona da) traži njega i govori: "Ja sam tvoja blagajna."

("Kenzun" blagajna je u arapskom jeziku muškoga roda.)

Rekao je: "Tako mi Allaha neće (nikada) prestatu (da) traži (tj. da tjera) njega do (da, ili: čak da će da) založi nju (u) njezina usta (tj. daće ruku svoju kao zalogaj u usta te zmije koja je stvorena od njegove blagajne novca od kojih nije davao zekat)." I rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Kada god gospodar (izvjesnih) deva nije davao njihovu dužnost (tj. zekat), ovlastiće se (one) nad njim (na) sudnjem danu (da one) gaze (udaraju) njegovo lice sa svojim papcima (kopitama)." A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi o (nekom, jednom) čovjeku (što) su za (u) njega (neke) deve, pa se plašio da bude dužnost na njega (ta obavezna) milostinja, pa je prodao njih za (neke) deve slične njima, ili za brave (za ovce), ili za krave (za goveda) ili za srebrenjake (tj. ili za novac) bježanjem od (te) milostinje (prije navršenja godine dana) za dan (na jedan dan) varanjem (tj. zbog prevare i izlaza, zbog pronalaženja rupe u zakonu, u propisu), pa nema štete (nema grijeha) na njega. A on govori (tj. A taj isti neko; neki od izvjesnih ljudi govori i izdaje na drugoj strani ovakvu fetvu): Ako je očistio (tj. Ako je dao zekat za) svoje deve prije (nego) da se preinači (tj. prije nego istekne, prije nego se navrši izvjesna) godina za (tj. na jedan) dan ili (čak) za godinu (prije na godinu), bila je dozvoljena od njega (tj. vrijedi mu ta milostinja, taj zekat).

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Lejs od Ibnu Šihaba, od Ubejdulaha, sina Abdullaha sina Utbeta sina Mesuda, od Ibnu Abasa rekao je:

Tražio je rješenje Sa'd, sin Ubadeta, Ensarija (od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, o (nekakvom, jednom) zavjetu (koji) je bio na njegovoj majci (koja) je preminula prije (nego) da izvrši njega. Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Izvrši njega (zavjet) od nje (za nju, mjesto nje)." A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: Kada su doprle (dostigle izvjesne) deve (broj od) dvadeset (glava), pa u njih je četiri ovce (tj. za njih treba dati četiri ovce na ime zekata). Pa ako je poklonio njih (deve te) prije (isteka izvjesne) godine, ili je prodao njih bježanjem i prevarom zbog otpadanja (doslovno: zbog obaranja toga) zekata (za deve), pa nema (ni jedne) stvari na njega; a takođe ako je uništio njih, pa je umro, pa nema (nijedne) stvari u njegovome imanju (tj. pa nema ništa za njegovo imanje, nema zekata za njegovo imanje).

GLAVA

(izvjesne) varke u (izvjesnom) vjenčanju (braku).

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja, sin Seida, od Ubejdulaha, pričao mi je Nafi' od Abdullaha (Umerovoga), bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio (izvjesni postupak u ženidbi i vjenčavanju zvani) šigar.

Rekao sam Nafi'u (Pitao sam Nafi'a): "Šta je "šigar"?" Rekao je: "Vjenča (Kad vjenča, tj. Uzme, kad uzme u brak sebi) kćer (izvjesnoga) čovjeka i dadne vjenčati njemu (tj. a dadne u brak njemu) svoju kćer bez vjenčanoga dara. I vjenča sestru (izvjesnoga) čovjeka i dadne vjenčati njemu svoju sestru bez vjenčanoga dara."

A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: Ako je prevario (tj. Ako je pravio varku), čak se je oženio na (tom) šigaru, pa to je dozvoljeno, a (izvjesni taj) uslov (nedavanja vjenčanoga dara) je neispravan. A rekao je u (izvjesnoj) mut'i (tj. rekao je o braku zvanom "mut'i, mut'a", braku privremenom, ograničenom na samo nekoliko dana): Brak (taj) je pokvaren (ne važeći, nije valjan), a (izvjesni taj) uslov (uvjet) je neispravan. A rekao je neki (od) njih: Mut'a i šigar (brakovi) su dozvoljena (dozvoljeni), a (izvjesni) uslov (uvjet koji se postavlja u svakom od ta dva braka) je neispravan (ne važeći).

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja od Ubejdulaha, sina Umera, pričao nam je Zuhrija od Hasena i Abdullaha, dvojice sinova Muhameda, sina Alije, od oca njih dvojice da je Alija, bio zadovoljan Allah od njega, (se našao jednom u prilici da) se reklo njemu (rečeno mu je):

"Zaista Ibnu Abas neće vidjeti (tj. ne vidi, ne smatra) u mut'i (braku sa tim) ženama (nikakve) štete (tj. nikakva grijeha)." Pa je rekao (Alija r.a.):

"Zaista poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio je nju (tu vrstu braka) danom Hajbera (tj. na dan borbe na Hajberu) i od mesa (tj. i zabranio je sve vrste mesa svih) magaraca ljudskih (tj. pitomih magaraca)."

A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: Ako je prevario (tj. Ako je pravio varku), čak (da) je sklopio brak mut'u, pa (taj) brak je pokvaren. A rekao je neki (od) njih: Brak (taj) je dozvoljen, a (izvjesni njegov) uslov (uvjet) je neispravan.

GLAVA

(onoga) što se mrzi od (izvjesnoga) varanja (prevare) u (tim) prodajama, i neće se spriječiti višak (pretek izvjesne) vode zato (da) spriječi s njime (pomoću njega) višak (izvjesnoga) sijena (piće - hrane za stoku).

PRIČAO NAM JE Ismail, pričao nam je Malik od Ebu Zinada, od Aaredža, od Ebu Hurejreta da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Neće se sprječavati višak (pretek izvjesne) vode zato (da) se spriječi s njim (pomoću njega) višak (izvjesnoga) sijena (paše za stoku)."

GLAVA

(onoga) što se mrzi od (izvjesnoga) međusobnoga istjeravanja na veliku cijenu neke robe bez namjere da kupi tu robu.

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, od Malika, od Nafi'a, od Ibnu Umera da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio (to) istjeravanje velike cijene (nekoj robi bez namjere da se ta roba kupi, nego samo da se prevari i zavara, namami neko lice da tu robu kupi i plati je skupo).

GLAVA

(onoga) što se zabranjuje od (izvjesnoga međusobnoga) varanja u (svim vrstama) prodaja (kupoprodaja).

A rekao je Ejjub: Varaju Allaha kao što varaju ljudsko (biće, tj. kao što varaju čovjeka). Da su došli (to jest: Da dođu, priđu tome) poslu očigledno (javno da uzmu, da otmu), bilo je (tj. bilo bi to) lakše na mene (lakše meni).

PRIČAO NAM JE Ismail, pričao nam je Malik od Abdullaha, sina Dinara, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je (jedan) čovjek spomenuo Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, da se on vara (tj. da ga varaju) u (tim) prodajama (kupoprodajama). Pa je rekao:

"Kada si prodavao (tj. Kada prodaješ nekome nešto), pa reci: "Nema prevare (varanja, podvala)!"

GLAVA

(onoga) što se zabranjuje od (izvjesnoga) varanja (izvjesnome) zaštitniku (zakonskome zastupniku) u (izvjesnoj) sirotici poželjnoj (tj. o zabrani da zaštitnik vara svoju lijepu siroticu štićenicu) i da neće upotpunjavati njezin vjenčani dar.

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, pričao nam je Šuajb od Zuhrije rekao je: Bio je Urvete (običaja da) priča da je on pitao Aišu (o smislu ajeta):

"A ako ste strahovali da nećete biti pravedni u (tim) sirotama, pa vjenčajite što je bilo lijepo za vas (vama) od (tih) žena.....", (i) rekla je: "Ona (tj. To) je (izvjesna) sirotica u skrbištvu svoga zaštitnika, pa zaželi (on, tj. zaljubi se on) u njezino imanje i njezinu ljepotu, pa hoće da sebi vjenča nju za niži (vjenčani dar) od običaja njezinih žena (tj. žena njezine

vrijednosti), pa se njima zabranilo njihovo vjenčavanje (vjenčavanje tih takvih sirotica), osim (tj. izuzev) da budu pravedni njima u upotpunjavanju (njihovoga) vjenčanoga dara. Zatim su tražili rješenje (izvjesni) ljudi (od) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, poslije, pa je spustio Allah:

"I traže rješenje (od) tebe o (izvjesnim) ženama.....". Pa je spomenuo (ovaj) hadis (tj. preostali dio ovoga hadisa koji je opširnije naveden u proteklom tekstu u Knjizi tumačenja Kur'ana - Kitabut-tefsiri).

GLAVA:

Kada je oteo (neki čovjek tuđu) robinju, pa je tvrdio da je ona umrijela (umrla), pa se sudilo za (odgovarajuću) vrijednost (te) robinje umrle (da plati otmičar vlasniku robinje). Zatim je našao nju njezin vlasnik, pa ona je za njega (tj. ona pripada njemu), a vraća se (njezina) vrijednost (k otmičaru, otmičaru), a neće biti (ta) vrijednost cijenom (kao cijena).

A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: Robinja (ta) je za (toga) otmičara (tj. Robinja pripada otmičaru) zbog njegovoga uzimanja (njezine) vrijednosti (tj. zbog toga što je vlasnik robinje bio uzeo vrijednost robinje).

A u ovome je (veli Buharija, jedna) prevara za (onoga) ko je želio robinju (jednoga) čovjeka (koji) neće prodati nju (tj. koji neće da proda nju), pa je oteo nju i ispričavao se je s (time) da je ona umrijela dok uzme njezin gospodar njezinu vrijednost, pa (da) bude lijepa (dobra, tj. dozvoljena) za (toga) otmičara robinja (drugoga lica) osim njega.

(Iz ovoga se vidi i fini smisao izreke da vrijednost nije cijena, premda vrijednost iznosi u stvari koliko i jest cijena, jer cijena je ono što se daje prilikom dobrovoljne prodaje, a vrijednost, naročito u ovome slučaju, je nešto drugo, to je protunaknada za vlasništvo koje nije dobrovoljno nikome ustupito, ni dato ni prodato i sl.)

Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "..... vaša imanja su na vas (su vama) zabranjena....." I (rekao je): "Za svakoga varalicu je (jedna) zastava (na) sudnjem danu.....".

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Sufjan od Abdullaha, sina Dinara, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Za svakoga varalicu je (jedna) zastava (bajrak, barjak na) sudnjem danu, (i) poznaje (prepoznaje, prepoznaje) se (on) s njim (po njemu, po tom bajraku, barjaku, po toj zastavi)."

GLAVA.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Kesira, od Sufjana, od Hišama, od Urveta, od Zejnebe, kćeri Umu Seleme (tj. kćeri Umu Selemine), od Umu Seleme, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Samo sam ja (tj. Ja sam samo jedan) čovjek, a zaista vi se parničite (vodite sporove) kod mene, a ja u sporovima sudim kao obični čovjek, (a ne po objavi Uzvišenoga Allaha, koji mi šalje Kur'an kao Svoju objavu i uputu ljudima, ali mi ne šalje objavu za presude u pojedinim sporovima i slučajevima da ja po Njegovoj objavi znam koja je stranka u pravu). I

možda neki (od) vas da bude oštroumniji (i kao takav rječitiji i vještiji da dokazuje svoje pravo čak i u slučaju kada nije u pravu jer je oštroumniji) za svoj dokaz od nekoga, i (da) sudim njemu (u prilog i korist) na slično (tj. na temelju i osnovu sličnoga prikaza stanja po onome) što čujem. Pa ko (se nađe u takvoj prilici da) sam sudio (dosudio, presudio) njemu od prava njegovoga brata (jednu) stvar (nešto), pa neka ne uzima (to), pa (s time, s tom presudom) samo odsijecam njemu (tj. pa odsijecam njemu samo jedan) komad od Vatre."

(Dakle sudska presuda neće moći opravdati pred Uzvišenim Allahom nikoga ako je presuda u suprotnosti sa moralnim, stvarnim pravom koje zbog obmane suda nije moglo na ovome svijetu da dođe do pravoga izražaja.)

GLAVA

o (izvjesnom) braku (vjenčanju).

PRIČAO NAM JE Muslim, sin Ibrahima, pričao nam je Hišam, pričao nam je Jahja, sin Ebu Kesira, od Ebu Selemeta, od Ebu Hurejreta, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Neće se vjenčati (izvjesna, ili: ni jedna) djevojka do (da) se od nje traži (dok se od nje ne traži) dozvola (pristanak), a niti (izvjesna, ili: ni jedna) udavača do (da) se od nje traži savjet (doslovno: do da se od nje traži zapovjed; a to će reći: do da se s njom zdogovori, dogovori)." Pa se reklo (Upitan je Muhammed a.s.): "O poslaniče Allaha! Kako je (Kako izgleda) njezina dozvola?" Rekao je: "Kada je šutjela (Kada je ćutala, to je njezina dozvola, njen pristanak)."

A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: Ako se nije tražila dozvola (od izvjesne) djevojke i nije se sebi vjenčala, pa je prevario (tj. napravio je varku jedan) čovjek, pa je podigao (tj. doveo) dvojicu svjedoka laži (tj. dva lažna svjedoka) da je on vjenčao sebi nju (tu djevojku) sa njezinim zadovoljstvom (tj. uz njezin pristanak, privolu), pa je učvrstio (tj. ustanovio je na osnovu toga izvjesni) sudija njezin brak (vjenčanje), a (taj) muž zna da je (to) svjedočanstvo (svjedočenje) neispravno (netačno), pa nema štete (grijeha) da gazi nju (tj. da vrši spolni odnos sa njom), i ono je (tj. i to je jedno) vjenčanje zdravo (tj. ispravno).

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullah, pričao nam je Sufjan, pričao nam je Jahja, sin Seida, od Kasima da je (jedna) žena od djece (tj. od potomstva) Džafera plašila se (bojala se) da vjenča (tj. da udadne) nju njezin zaštitnik, a ona je mrziteljica (toga lica za koje hoće da je vjenča, uda, udadne), pa je poslala (poruku) k (nekoj) dvojici staraca (tj. uglednijih ljudi) od Pomagača: Abdu-Rahmanu i Mudžemmiu, dvojici sinova Džarijeta, (i u toj usmenoj poslanici, poruci je izjavila da ona ne prepušta svoju stvar nikome). Rekla su njih dvojica:

"Pa ne plaši se, pa (jer) zaista Hansa', kći Hizama, (bila se je našla u prilici da) je vjenčao nju (tj. dao je vjenčati nju) njezin otac (za jedno lice), a ona je mrziteljica (toga lica), pa je vratio (tj. poništio) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, to."

Rekao je Sufjan: A što se tiče Abdurahmana, pa čuo sam ga (da) govori od svoga oca (pričajući): Zaista Hansa'.

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Šejban od Jahja-a, od Ebu Selemeta, od Ebu Hurejreta rekao je: Rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Neće se vjenčati (izvjesna) neudata (žena koja je već jednom bila udavana) do (da) se traži savjet od nje (tj. do da se zdogovori, dok se ne dogovori s njom), i neće se vjenčati (izvjesna) djevojka do (da) se od nje traži dozvola." Rekli su (Upitali su): "Kako je njezina dozvola (tj. Kako će ona to učiniti da bi znali da li je pristala na udaju)?" Reкао je: "Da šuti (ona, tj. Da šutnjom odobri, Šutnjom pristaje na udaju)."

A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: Ako je prevario (tj. izveo varku jedan) čovjek sa dva svjedoka laži (sa dva lažna svjedoka koji posvjedoče) na (tj. za) vjenčavanje (neke) žene udavače (koja se ponovno udaje) sa njezinom zapovjedi (tj. privolom da se je obavilo to vjenčavanje), pa je učvrstio (tj. ustanovio izvjesni) sudija njezin brak (vjenčanje) njemu, a (u stvari taj) muž zna da on nije sebi vjenčao nju nikada, pa zaista on (je u takvoj prilici u tome slučaju da) obuhvata njega ovaj brak (tj. dozvoljen mu je ovaj brak, mogućan mu je ovaj brak), i nema štete (grijeha) u (tom) prebivanju (boravku) njemu sa njom.

PRIČAO NAM JE Ebu Asim od Ibnu Džurejdža, od Ibnu Ebu Mulejketa, od Zekvana, od Aiše, bio zadovoljan Allah o nje, rekla je: Reкао je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Djevojka (svaka je takva da) se od nje traži dozvola." Rekla sam: "Zaista (svaka) djevojka se stidi." Reкао je: "Njezina dozvola je njezina šutnja."

A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: Ako je želio (Ako je volio jedan) čovjek (jednu) robinju siroticu, ili djevojku, pa (ona) nije htjela, pa je prevario (tj. pa je napravio varku), pa je doveo dvojicu svjedoka laži (tj. dva lažna svjedoka koji svjedoče) na (to) da je on sebi vjenčao nju, pa je stigla (shvatila, tj. saznala ona), pa se je zadovoljila (pa je bila zadovoljna ta) sirotica, pa je primio (izvjesni) sudija svjedočanstvo (te) laži, a (taj) muž zna za neispravnost toga, dozvolilo se je (tj. dozvoljeno je) njemu (njezino) gaženje (tj. spolni odnos sa njom - sa tom siroticom).

GLAVA

(onoga) što se mrzi od prevare (pravljenja varke izvjesne) žene sa (svojim) mužem i (svojim) inoćama, i šta je sišlo na Vjerovijesnika (tj. Vjerovijesniku), pomilovao ga Allah i spasio, o tome.

PRIČAO NAM JE Ubejd, sin Ismaila, pričao nam je Ebu Usamete od Hišama, od njegovoga oca, od Aiše rekla je:

Bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (takav da) voli (volio je izvjesno) slatko (jelo, veli se da su to bile datule i slično njima, a neki vele da je to bilo jelo napravljeno od datula koje su bile zamijesite sa mlijekom, tj. datule, tijesto i mlijeko izmiješano), i voli (taj) med (tj. voljaše, volio je on halvu i med). I bio je (tj. bio bi on) kada je klanjao (kada bi klanjao taj) popodne (ikindiju), prešao (bi) na svoje žene, pa se približi njima. Pa je unišao na Hafsu (tj. unišao je Hafsi jednoga dana), pa se zadržao kod nje više od (onoga) što je bio (običaja da) se zadržava (tj. zadržao se više od uobičajenoga zadržavanja). Pa sam pitala o tome (Raspitala sam se o tome), pa je rekao (reklo se) meni: Poklonila je (njoj jedna) žena od

njezinoga naroda mješinu meda, pa je napojila poslanika Allaha (poslanika Allahovoga), pomilovao ga Allah i spasio, od njega (od tog meda jedan) napitak (jedno pijenje). Pa sam rekla: Zar ne?! (To jest: Pozor! Pažnja!) Tako mi Allaha zaista prevaraćemo (prevarićemo, tj. napravićemo varku) svakako njemu. Pa sam to spomenula Sevdi (kćeri Zem'ata). Rekla sam:

"Kada je unišao na tebe (tj. Kada on uniđe, uđe tebi), pa zaista on će se približiti tebi (doslovno: od tebe, tj. do tebe, tebi), pa reci njemu: "O poslaniče Allaha! Jeo si (neke hrastove) smole." Pa zaista on će govoriti: "Ne." Pa reci njemu: "Šta (tj. Kakav) je ovo (izvjesni, tj. ružni) miris?" A bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (takav da) biva veliko (tj. teško) njemu (to) da se nađe (tj. da se osjeća) od njega (taj ružni) miris. Pa zaista on će govoriti: "Napojila je mene Hafsa napitak meda." Pa reci njemu: "Lizale (su) njegove pčele (izvjesno pustinjsko stablo) urfut (neka vrsta velikoga pustinjskoga hrasta, tj. Pčele koje su pravile taj med, lizale su lišće izvjesnoga pustinjskoga hrasta, kupile su nektar sa lišća toga hrasta koji ima ružan miris)." A reći ću (i ja) to. I reci ga (tj. I reci to isto i) ti, o Safijo (o Safija)!"

Pa pošto je unišao na Sevdu (ušao Sevdi), rekla sam: Reći će (Govoriće) Sevda (meni kada se sastanemo): "Tako mi (Onoga) koji (je Taj što) nema božanstva osim On (osim Njega), zaista već sam bilo skoro (blizu) da požurim njemu sa (onim govorom) koji si rekla meni, a zaista on je zaista na (sobnim) vratima plašenjem (tj. iz straha) od tebe (o Aišo). Pa pošto se približio poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekla sam njemu (pričala je Sevda):

"O poslaniče Allaha! Jeo si (nekakve hrastove) smole." Rekao je: "Ne." Rekla sam: "Pa šta je (Otkud) ovaj miris (ružni)?" Rekao je: "Napojila je mene Hafsa napitak meda." Rekla sam: "Lizale su njegove pčele (izvjesni pustinjski) hrast - urfut (koji ima ružan miris)." Pa pošto je unišao na mene (tj. meni), rekla sam njemu slično tome (kaže Aiša). I unišao je na Safiju (Safiji), pa je rekla njemu slično tome. Pa pošto je unišao na Hafsu (tj. Hafsi ponovno), rekla je njemu:

"O poslaniče Allaha! Zar neću napojiti tebe od njega (od meda, medom)?" Rekao je: "Nema potrebe meni (Nemam potrebu) za njim." Rekla je: Govori (Priča poslije toga) Sevda: "Slava Allahu! Zaista već smo zabranile njemu." Rekla je: Rekla sam: "Šuti!"

GLAVA

(onoga) što se mrzi od (izvjesne) prevare (pravljenja varke) u (izvjesnom) bježanju od (te) kuge.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malika, od Ibnu Šihaba, od Abdullaha, sina Amira sina Rebiata, da je Umer, sin Hataba izašao ka Siriji. Pa pošto je došao u Serg (selo u Siriji), doprlo je njemu da se je (izvjesna) epidemija (kuga, kolera) dogodila u Siriji. Pa je izvijestio njega Abdurahman, sin Avfa da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Kada ste čuli u zemlji (nekoj da se je pojavila neka opća bolest), pa ne dolazite na njega (tj. u taj kraj, u tu zemlju). A kada se je dogodila u zemlji (nekoj taj slučaj, ta bolest), a vi ste u njoj, pa ne izlazite bježanjem (zbog bježanja, ne bježite) od njega (od toga slučaja)." Pa se Umer vratio iz Serga. A od Ibn Šihaba, od Salima, sina Abdullaha da je Umer otišao (nazad) samo od (zbog) hadisa Abdurahmana.

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, pričao nam je Šuajb od Zuhrije, pričao nam je Amir, sin Sa'da sina Ebu Vakkasa, da je on čuo Usameta, sina Zejda, (da) priča Sa'du da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, spomenuo (taj izvjesni) bol (bolest, tj. kugu) pa je rekao:

"Priljavština (u smislu kazna), ili kazna (je to što) se je kažnjavao s njom neki (od izvjesnih) naroda. Zatim je ostao od nje (jedan) ostatak, pa ode (izvjesno) jedanput, i dođe (izvjesni) drugi puta. Pa ko je čuo u zemlji (nekoj za tu bolest, za taj slučaj), pa neka ne dolazi nipošto na njega (na taj slučaj, u tu zemlju). A ko je bio u zemlji (što) se je dogodio u njoj (u kojoj se dogodio taj slučaj), pa neka ne izlazi bježanjem (zbog bježanja, u cilju bježanja) od njega (od tog slučaja, od te bolesti, od te epidemije)."

GLAVA

o (izvjesnom) poklonu i (izvjesnom) prekuppravu (pravu preče kupovine).

A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: Ako je (neki čovjek) poklonio poklon hiljadu srebrenjaka ili više, čak (tako da) je ostao (taj poklon) kod njega (kod primaoca poklona nekoliko) godina (godinama), i prevario je (i onda je napravio varku davalac poklona) u tome, zatim je vratio (taj) poklanjač u njemu (tj. vratio je njega, poklon sebi nazad), pa nema (obaveze, duga) zekata (ni) na jednoga od njih dvojice. Pa se je protivio (suprotstavio se je taj neki od ljudi svojim mišljenjem i fetvom) Poslaniku, pomilovao ga Allah i spasio, (tj. stavio se nasuprot riječima Muhammeda a.s.) o (tom) poklonu i oborio je (dao je da padne taj) zekat (za taj poklon).

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Sufjan od Ejuba Sahtijanije, od Ikrimeta, od Ibnu Abbasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je: Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Vračalac (svaki) u svome poklonu (Svaki onaj koji vrati poklon koji je dao) je kao (izvjesni) pas (koji) se vraća u svoju bljuvotinu (pobljuvanu hranu, hranu koju je povratio pa je opet jede). Nije za nas primjer (toga) zla (te nevaljalosti)."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Hišam, sin Jusufa, izvjestio nas je Mamer od Zuhrije, od Ebu Selemeta, od Džabira, sina Abdullaha, rekao je:

Samo je učinio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (to) prekuppravo (tj. Učinio je pravo preče kupovine samo) u svakom (onom nepokretnom imanju) što se nije razdijelilo. Pa kada su se dogodile (tj. odredile te nove) granice i promijenili su se (ti izvjesni) putevi, pa nema prekupprava.

A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: Prekuppravo je za (to izvjesno) susjedstvo. Zatim se upravio ka (onome) što je pojačao njega, pa je pokvario (poništi) njega i rekao je: Ako je sebi kupio (neku) kuću, pa se plašio da (će da) uzme nju (njezin) susjed sa (toga, tj. zbog toga) prekupprava, pa je sebi kupio (jedan) udjel od stotinu udjela, zatim je sebi kupio (taj) ostali (dio), a bio je za (izvjesnoga) susjeda (tj. a imao je izvjesni susjed to) prekuppravo u prvome udjelu, i nema prekupprava njemu (tom susjedu) u ostalom (dijelu te) kuće. I za njega (tj. Onkupač ima pravo) da prevara (da prevari, tj. da napravi varku) u tome.

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan od Ibrahima, sina Mejsereeta rekao je: Čuo sam Amra, sina Šerida rekao je: Došao je Misver, sin Mahremeta, pa je stavio svoju ruku na moje rame. Pa sam otišao sa njim ka Sa'du. Pa je rekao Ebu Rafi' Misveru:

"Zar nećeš zapovjediti ovome (tj. Sa'du) da sebi kupi od mene moju sobu koja je u mojoj kući." Pa je rekao (Sa'd): "Neću povećati njemu na (tj. iznad) četiri stotine, ili odsječeni (tj. gotovih), i ili oročeni (tj. ili u rokovima, u ratama plaćenih)." Rekao je (Ebu Rafi', oslobođeni rob Muhammeda a.s., Kopt): "Davalo se meni pet stotina novaca, pa sam spriječio nju (tj. prodaju, a to će reći: pa nisam dao prodati drugoj osobi). I da nije (to) da sam ja čuo (da nije toga da sam čuo, da nisam čuo) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"Susjed je preči sa svojom blizinom (tj. zbog svoje blizine)!", ne bih prodao tebi nju." Ili je rekao: "Ne bih dao tebi nju."

Rekao sam Sufjanu: "Zaista Mamer nije rekao ovako." Rekao je: "Ali on je rekao meni ovako." A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: Kada je htio da proda (to) prekuppravo (tj. da odsiječe, presiječe, da stavi van snage pravo preče kupnje, kupovine), pa za njega je da prevari (da napravi varku) dok pokvari (to) prekuppravo, pa (će da) pokloni (taj) prodavač (tom izvjesnom) kupcu (tu) kuću, i (da) ograniči nju i dadne nju k njemu. I naknadi (Naknadiće) njemu (taj) kupac hiljadu srebrenjaka (tj. daće mu u naknadu hiljadu srebrenjaka). Pa neće biti za (izvjesnoga) posjednika prekupprava u njoj (u kući više nikakvo) prekuppravo.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Jusufa, pričao nam je Sufjan od Ibrahima, sina Mejsereteta, od Amra, sina Šerida, od Ebu Rafi'a da je Sa'd procijenio njemu (jednu) sobu sa četiri stotine miskala (novca, tj. davao mu je za jednu sobu četiri stotine miskala novca), pa je rekao:

"Da nije (to) da sam ja čuo (tj. Da nisam čuo) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"Susjed (Komšija) je preči sa svojom blizinom (zbog svoje blizine)!", zaista ne bih dao tebi nju."

A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: Ako je sebi kupio dio (neke, jedne) kuće, pa je htio da pokvari (to) prekuppravo (da se posluži varkom), poklonio je (tj. pokloniće taj dio) svome sinu malome (tj. malodobnome), i neće biti na njega (tj. njemu obavezna nikakva) zakletva.

GLAVA

prevare (pravljenja varke izvjesnoga) namjesnika (tj. službenika) zato (da) se pokloni njemu.

PRIČAO NAM JE Ubejd, sin Ismaila, pričao nam je Ebu Usamete od Hišama, od njegovoga oca, od Ebu Humejda Saidije rekao je:

Postavio je namjesnikom (tj. službenikom) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (jednoga) čovjeka na (tj. za ubiranje) milostinja (zekata) Sulejmovića (tj. da taj čovjek ubere, uzme i pokupi milostinje od Sulejmovića), zove se Ibnul-Lutebije (ili: Ibnul-Lutbije). Pa pošto je došao, obračunavao je njega. Rekao je (taj čovjek):

"Ovo je vaša imovina (državna), a ovo je poklon (meni)." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Da li nisi sjedio (tj. Zašto nisi sjedio) u sobi tvoga (svoga) oca i tvoje (svoje) majke dok dođe tebi tvoj poklon ako si bio govornik istine (istinit)?" Zatim je predikovao nama, pa je zahvalio Allahu i pohvalio je Njega (doslovno: na Njega), zatim je rekao:

"Što se tiče poslije! Pa zaista ja učinim namjesnikom (doslovno: radnikom, tj. službenikom izvjesnoga) čovjeka od vas na (izvjesni) posao od (onoga) što je učinio upraviteljem (izvršiocem) mene Allah (nad tim poslom), pa dođe pa govori (taj moj namjesnik, službenik): "Ovo je vaše imanje, a ovo je poklon (jedan što) se je poklonio meni." Pa zar (tj. Pa zašto) nije sjedio u sobi (u kući) svoga oca i svoje majke dok dođe njemu (pa da dođe) njemu njegov poklon? Tako mi Allaha neće uzeti (ni) jedan od vas (ni jednu) stvar bez svoga prava (pa da će proći drukčije) osim (tako da) je susreo (tj. da će susresti) Allaha, (i) nosi nju (tu stvar taj čovjek na) sudnjem danu. Pa zaista (ću da ja) prepoznam svakako jednoga (tj. nekoga) od vas (po tome što će biti u takvoj prilici da) je susreo Allaha (pa) nosi (noseći jednu) devu za nju (tj. u nje) je blekanje, ili kravu za nju (u nje) je rikanje, ili ovcu (koja) bleji."

Zatim je podigao svoje dvije ruke, čak se vidjela bjelina njegovoga pazuha, (i) govori (govoreći): "Moj Bože! Da li sam priopćio (dostavio) gledanjem svojim okom i slušanjem svojim uhom?" (Ili: "Moj Bože! Da li sam priopćio?")

Rekao je Ebu Humejd: Ovaj hadis sam zapamtio (Gledanjem svojim okom) u poslanika Allahovoga a.s. (i slušanjem svoga uha.).

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Sufjan od Ibrahima, sina Mejsere, od Amra, sina Šerida, od Ebu Rafi'a rekao je: Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Susjed je preči sa svojom blizinom."

A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: Ako je sebi kupovao kuću za dvadeset hiljada srebrenjaka, pa nema štete (grijeha) da prevari (da napravi varku) dok sebi kupi (konačno tu izvjesnu) kuću za dvadeset hiljada srebrenjaka, i (da) plati njemu (u gotovu novcu) devet hiljada devet stotina devedeset i devet srebrenjaka i (da u gotovom novcu) plati njemu (jedan) zlatnik za (ono) što je preostalo od (tih ugovorenih) dvadeset hiljada (srebrenjaka). Pa ako traži (tjera izvjesni) imalac prava preče kupovine njezino uzimanje za dvadeset hiljada srebrenjaka, a ako ne (želi da dadne tu istu cijenu), pa nema puta njemu na (tu) kuću (tj. gubi pravo preče kupovine). Pa ako se je zaslužila (ta) kuća (tj. Ako neko ima pravo na tu kuću osim toga prodavača njezinoga), vratio je (tj. vratiće taj izvjesni) kupac na (toga) prodavača (tj. tome prodavaču tu kuću) za (onoliko) što je dao k njemu, a ono (tj. a to) je devet hiljada devet stotina devedeset i devet srebrenjaka i (jedan) zlatnik, jer zaista (ta) prodaja kada se je zaslužila (tj. ta prodana kuća kada je došla u priliku da drugi zasluži nju, da polaže pravo na nju, a ne taj prodavač), pokvarilo se je (njegovo) trošenje (tj. raspolaganje) u (tom) zlatniku (tj. sa tim zlatnikom, sa tim novcem, odnosno sa tom kućom). Pa ako je našao (kupac) u ovoj kući (neku) manu, a nije se zaslužila (tj. a nije polagao pravo na nju niko drugi osim prodavača), pa zaista on (će da) vrati nju na njega (tj. njemu) za dvadeset hiljada srebrenjaka.

Rekao je (Buharija): Pa je dozvoljavao (Pa je učinio dozvoljenim taj neki od izvjesnih ljudi) ovu varku (ovo međusobno varanje) među (tim) muslimanima. I rekao je (Buharija): Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Nema bolesti, i niti nevaljaštine (posebne vrste) i niti krađe (ili odbjeglišva)."

(Veli se da se ovaj hadis odnosi posebno na prodaju robova, pa u tom smislu znači: Rob ne smije biti bolestan, niti se smije prodajom izvršiti nevaljaština na taj način što se neko proda kao rob, a on, u stvari, ni ne može da se proda kao rob, nije ga dozvoljeno prodati kao roba jer je pripadnik naroda s kojim se je sklopio ugovor prema kome se pripadnici toga naroda ne zarobljavaju, i rob ne smije biti takav da krade, da potkrada svoga vlasnika, ili ne smije biti takav da bježa, bježi, ima običaj da pobjegne od vlasnika.)

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja od Sufjana, pričao mi je Ibrahim, sin Mejsereta, od Amra, sina Šerida, da je Ebu Rafi' zacijenio Sadu (Sa'du), sinu Malika (jednu) sobu sa (za) četiri stotine miskala i rekao je:

"Da nije (to) da sam ja čuo Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori: "Susjed (Komšija svaki) je preči sa svojom blizinom (zbog svoje blizine)!", ne bih dao tebi."